

D ů v o d y :

§ 341 ex. ř. připouští vedení exekuce na živnostenské podniky, tovární závody, obchodní podniky a podobné hospodářské podniky vnučenou správou nebo propachtováním. Při řemeslných nebo takových koncesovaných živnostech, k jejichž nastoupení jest třeba zvlášť způsobilosti, jest exekuce nepřipustná, provozuje-li živnost majitel její sám, nebo nejvýše se čtyřmi pomocníky. Vedení exekuce na výše uvedené podniky nevyžaduje podle zákona, aby činnost v podniku provozovaná podléhala ustanovením živnostenského řádu. Skutečnost, že živnost lékárnická jako povolání vyššího druhu nespadá podle článku V. lit. g) uvoz. zákona k živnostenskému řádu pod předpisy živn. řádu, nýbrž jest upravena zvláštním zákonem ze dne 18. prosince 1906 čís. 5 ex 1907 ř. z., nevylučuje použití druhé věty prvního odstavce § 341 ex. ř. na exekuce vedené na lékárnickou živnost, ježto lékárnická živnost jest podle citovaného zákona koncesovanou obchodní činností, k jejímuž nastoupení jest třeba zvláštní způsobilosti tímto zákonem stanovené (rozh. šís. 1135 sb. n. s. slov. Úradná sbierka). Poněvadž bylo zjištěno, že povinný provozuje lékárnu osobně s jedním pomocníkem, nejsou dány předpoklady stanovené § 341 ex. ř. pro přípustnost exekuce a byla proto povolena exekuce prvním soudem právem zrušena.

Čís. 14502.

I při smlouvě o budoucí zápůjčku podle § 983, poslední věta, obč. zák. platí clausula rebus sic stantibus.

(Rozh. ze dne 5. září 1935, Rv I 1552/33.)

Žalobě se žalobním žádáním, že jest žalovaný povinen zaopatřiti žalobci buď u některého peněžního ústavu nebo z vlastních prostředků výplatu zápůjčky 400.000 Kč, po odečtení již vyplacených 60.000 Kč nyní ve výši 340.000 Kč, nižší soudy nevyhověly, odvolací soud v otázce zde v úvahu přicházející z těchto důvodů: Pokud jde o toto žalobní žádání, opírá je žalobce o smlovu předběžnou (pactum de contrahendo) podle § 936 obč. zák. a tvrdí, že uzavřel se žalovaným smlouvu, že mu žalovaný z vlastních prostředků zápůjčku poskytne. Smlouva o zápůjčku jest smlouvou reálnou, podle níž věc spotřebitelná se odevzdává pod podmínkou, že vypůjčitel může sice s ní libovolně nakládati, že však po určité době má tolikéž téhož druhu a způsobu navrátiti. Žalobce sám se dovolává v tom směru perfektní úmluvy, podle níž měl žalovaný opatřiti zápůjčku 400.000 Kč, splatnou po 100.000 Kč ročně do 1. srpna 1929 za současného jejího zajištění na nemovitostech blíže označených v pořadí za knihovními pasivy, které v době ujednání na nemovitostech těch vázly. Platnost tohoto ujednání žalovaný popřel, než i tehdy, došlo-li k tomuto ujednání, přichází v úvahu další tvrzení žalovaného, že knihovní majetek žalobcův byl zadlužen a neposkytoval dostatečné jistoty a že nastaly podstatné změny

v majetkových poměrech žalovaného, pro které nebyl žalovaný povinen plniti. S názorem žalobcovým, že žalovaný nemůže se dovolávati poměrů, které nastaly po době, kdy smlouva měla býti splněna, nelze souhlasiti. Zda nárok žalobcův byl oprávněn, jest posuzovati podle doby v čas vynesení rozsudku prvé stolice. To plyne jasně z ustanovení § 406 c. ř. s., jež ovšem mluví toliko o odsouzení k nějakému plnění, musí však býti vykládáno v širším smyslu, že totiž v čase rozsudku musí býti nárok oprávněn (srov. rozh. čís. 5815, 8468 sb. n. s.). Do pořadí vyhrazeného pro zamýšlenou zápůjčku žalobcovu bylo vloženo právo zástavní za pohledávku ze zápůjčky 400.000 Kč pro záložnu v rozsudku přesně označenou a za celou řadu menších pohledávek. Žalobce také přiznal sám, že jeho majetkové poměry, ovšem prý vinou žalovaného, značně se zhoršily a jeho nemovitosti byly dány do dražby, která v čas vynesení rozsudku v prvé stolici nebyla zrušena. Žalobce sice tvrdil, že pořadí žalobci vyhrazené může uvolnit, že zhoršení majetkových poměrů zavinil žalovaný sám neopatřením zápůjčky, tím se však nemění ničeho na skutečnosti, že se poměry žalobcovy změnily tak, že podmínka smlouvy o zápůjčku, která záležela v smluveném náležitém zajištění knihovním, v čas vynesení rozsudku tu více nebyla a strana žalovaná právem pak se dovolává změny poměrů, které ji k odstoupení od smlouvy opravňují.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Pokud jde o poskytnutí zápůjčky z vlastních prostředků žalovaného, tu jest smlouvu mezi stranami ujednanou posuzovati podle poslední věty § 983 obč. z., totiž jako smlouvu, že zápůjčka bude budoucně poskytnuta. Zákon zde poukazuje výslovně na ustanovení § 936 obč. z. a tím tedy zdůrazňuje, že všeobecných zásad tohoto ustanovení jest použití i na smlouvu o poskytnutí zápůjčky a že také při této smlouvě platí clausula rebus sic stantibus jako při předběžných smlouvách, byť i tato smlouva o příští zápůjčce byla závazně uzavřena. Předpis § 406 c. ř. s. jest považovati za všeobecnou zásadu procesního práva, že rozsudek jest vynést na základě skutkového stavu, jaký byl v době vynesení rozsudku prvé stolice, v souzeném případě tedy dne 15. října 1931. Dovolatel nevyvrací zjištění napadeného rozsudku, že v pořadí vyhrazeném pro zamýšlenou zápůjčku bylo vloženo zástavní právo za pohledávku ze zápůjčky 400.000 Kč s přísl. pro záložnu v rozsudku přesně vyznačenou. Tím napadený rozsudek přihlíží k tomu, že pro zápůjčku bylo smluveno určité pořadí a není proto opodstatněna výtku dovolatelova, jakoby rozsudek byl přehlédl tuto okolnost, že bylo určité pořadí smluveno. Žalobce sice tvrdil, že smluvené pořadí může býti pro zápůjčku žalovaného uvolněno a že souhlasí se vkladem v tomto pořadí. Blíže však nevyvětlil, jak se to může stát, tak že tvrzení to v této všeobecnosti samo není s to vyvrátiti skutečnost změny poměrů zajištění. Vychází-li se z tohoto stanoviska, že mělo býti žalovanému poskytnuto zajištění v určitém smluveném pořadí, pak je již nemožnost splnění tohoto předpokladu považovati za takovou podstatnou změnu poměrů, jakou má na mysli ustanovení § 936 obč. zák. Pak je nerozhodno, zda nemovitosti ty vzhledem na skutečnou cenu nejsou ještě přetíženy a zda žalovaný sám

uznával, že jsou dobré až do 2,000.000 Kč a nebylo třeba ani prováděti důkazy o ceně nemovitosti. Dovolatel sice tvrdí, že žalovaný zhoršení knihovního zatížení zavinil a že proto se nemůže této změny poměrů dovolávati, neuvedl však o tom bližších okolností. Uznává-li se, že žalovaný nebyl povinen zápůjčku vyplatiti, nelze v tom, že ji nevyplatil, spatřovati zavinění.

Čís. 14503.

Při určení rozsahu náhradních nároků podle § 47 úraz. zák. v případě spoluzavinění poškozeného na úrazu jest zjistiti výši nároku podle §§ 1304, 1325—1327 obč. zák. a od ní odečísti částku, již poškozený dostal od úrazové pojišťovny.

(Rozh. ze dne 5. září 1935, Rv I 1981/33.)

Mezitímním rozsudkem, vydaným o žalobě žalobcově opřené o ustanovení § 1325 obč. zák. bylo pravoplatně rozhodnuto, že žalobce stihá na úraze vina třetinou. Ve sporu o výši náhrady zjistil první soud, že žalobci ušlo na $\frac{2}{3}$ výdělků celkem 19.473 Kč 32 h a že mu bylo úrazovou a okresní nemocenskou pojišťovnou vyplaceno 10.353 Kč 67 h. Z této částky započítal soud dvě třetiny do ušlého výdělků žalobcova, jehož se mu mělo dostati, a přisoudil žalobci na ušlém výdělků 12.570 Kč 80 h, za způsobenou věcnou škodu ($\frac{2}{3}$) 400 Kč, a bolestné ($\frac{2}{3}$) 10.806 Kč 66 h, po srážce žalovaným již zaplacených 12.000 Kč, celkem 11.877 Kč 46 h a mimo to od 1. ledna 1933 až do nabytí úplné výdělečné měsíční schopnosti rentu 118 Kč 78 h jako rozdíl mezi $\frac{2}{3}$ jeho dřívějšího pracovního výdělků a jeho výdělkem nynějším. **O d v o l a c í** soud přisoudil žalobci na měsíční rentě 113 Kč 30 h a 9.064 Kč 22 h, jinak žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Podle žádání žalobního domáhal se žalobce zaplacení obnosu 10.212 Kč 97 h a placení měsíční renty 113 Kč 30 h; první soud přiznal však žalobci obnos 11.877 Kč 46 h a měsíční rentu 118 Kč 78 h. Jde tedy zřejmě o překročení žalobního žádání proti předpisu § 405 c. ř. s. Bolestné přiznané žalobci je nepřiměřeně vysoké, a bylo je vyměřiti místo 16.360 Kč jen 12.500 Kč se zřetelem ke všem okolnostem pro určení bolestného směrodatným, totiž počtu a povaze zranění, intenzitě a trvání bolestí, účelu bolestného, kupní síle peněz a také osobním poměrům zraněného. Pokud jde o výpočet ušlého výdělků, jest ušlý výdělek za dobu od 24. prosince 1927 do 31. prosince 1928 čítati částkou 17.490 Kč. Za dobu od 1. ledna 1929 do 31. prosince 1932 čítal žalobce sám ušlý výdělek obnosem ročních 2.840 Kč, tedy za 4 leta částkou 11.360 Kč. Tím také byl soud vázán. Přes to přiznal první soud na ušlý výdělek za dobu tu 11.720 Kč. Správné bylo čítati jen 11.360 Kč, takže ušlý výdělek za dobu od úrazu do konce roku 1932 činil celkem 28.850 Kč. Po odečtení 10.353 Kč 67 h, jež byly žalobci vyplaceny na podporách jednak nemocenskou pojišťovnou, jednak úrazovou pojišťovnou dělnickou v době do konce roku 1932, činila újma žalobcova na ušlém výdělků do konce roku 1932 18.496 Kč 33 h. K tomu připočítati je bolestné 12.500 Kč a škodu věcnou 600 Kč, což dohromady dává